

Nr 8

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om rätt till avdrag vid beskattningen för lagfartskostnader.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 137 av herr *Ferdinand Nilsson* samt II: 185 av herrar *Börjesson* i Falköping och *Sundkvist* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring av gällande bestämmelser att lagfartskostnaderna blir avdragsgilla vid självdeklaration vad avser taxerad jordbruksfastighet samt en- och flerfamiljshus».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 185.

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall enligt 20 § kommunalskattelagen från samtliga ur förvärvskällan under beskattningsåret härflutna intäkter i penningar eller penningars värde (brutto-intäkt) avräknas alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande. Däremot är avdrag inte tillåtet för kostnader för förvärvskällans förvärvande, utvidgning eller förbättring.

Detta innebär inte förbud mot avdrag för alla kostnader i samband med förvärv av fastighet eller rörelse. De genom 1928 års kommunalskattelagstiftning fastslagna grundprinciperna i fråga om behandlingen av anskaffningskostnad för egendom i samband med övertagande av förvärvskälla äger i avdragshänseende — med bortseende från vissa sedermera tillkomna specialregler — alltså giltighet. Således får kostnad för anskaffande av lager, råämnen o. d. omedelbart avdras, medan kostnad för anskaffande av egendom, som normalt förbrukas genom slitning eller förtäring, får avdras i den mån kostnaden avser egendomens bibehållande i ursprungligt skick. Avdrag får därvid ske antingen såsom för värdeminskning eller som för ersättningsanskaffning.

Det anförda innebär att för annan än den som idkar handel med fastigheter avdrag för lagfartskostnader inte är medgivet. Indirekt kan dock avdrag för nämnda kostnad erhållas på så sätt, att när värdeminskningensavdrag för byggnad beräknas på anskaffningsvärdet, däri inräknas lagfartskostna-

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 7 saml. Nr 8

der till den del de belöper på byggnaden (RÅ 1958 ref. 19). Enligt punkt 1 av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen får vid beräkning av realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust avdrag ske för alla omkostnader för förvärv och avyttring av en fastighet, således även för lagfartskostnader. Dessa anses härvid inte såsom en kostnad för förvärvande av förvärvskällan utan för förvärvande av den intäkt, som försäljningssumman för fastigheten utgör.

Av innehållet i *de föreliggande motionerna* må här återges följande.

Motionärerna framhåller, att avdragsrätt för lagfartskostnader vid beskattningen endast föreligger vid beräkning av skattepliktig realisationsvinst för avyttrad fastighet. Med hänsyn till att lagfartsstämpeln kan betraktas som en för den betalningsskyldige ganska betungande skatt, synes det skäligt att kostnaden för lagfart görs avdragsgill, då fånget avser taxerad jordbruksfastighet eller en- och flerfamiljsfastighet. En sådan bestämmelse skulle innebära att avdragsrätten för lagfartskostnader bortföll vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust i samband med fastighetsförsäljning.

Utskottet

För att avdragsrätt inom de särskilda förvärvskällorna skall föreligga krävs enligt gällande rätt att de kostnader, för vilka avdrag yrkas, skall avse utgifter för intäkternas förvärvande och bibehållande. Däremot medges inte avdrag för kostnader för förvärvskällans förvärvande och inte heller för dess utvidgning eller förbättring. För annan än den som driver yrkesmässig handel med fastigheter innebär detta, att avdrag inte är medgivet för kostnader för förvärv av en fastighet, såsom köpeskilling, mäklararvode, lagfartskostnader etc. Såsom framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen kan i visst fall avdrag för lagfartskostnader indirekt medges i form av årliga värdeminskningsskattavdrag. Vidare medges avdrag för lagfartskostnader, när fråga är om beräkning av realisationsvinst och realisationsförlust i samband med avyttring av fastighet.

I de förevarande motionerna hemställs om riksdagsskrivelse med begäran om sådan ändring av gällande bestämmelser, att lagfartskostnader blir avdragsgilla, när fånget avser jordbruksfastighet eller »en- och flerfamiljs-hus».

Med anledning av vad i motionerna anförts vill utskottet erinra om att lagfartsstämpeln är att betrakta som en del av anskaffningskostnaden för fastigheten och till följd därav utgör en omkostnad för förvärvskällans förvärvande, vilken som ovan nämnts inte är avdragsgill vid beskattningen. Med hänsyn därtill har lagfartsstämpeln i rättspraxis, där fråga inte varit om yrkesmässig fastighetsförsäljning, inte betraktats såsom en sådan spe-

ciell skatt eller avgift till det allmänna, som enligt stadganden i 22 och 29 §§ kommunalskattelagen utgör avdragsgill omkostnad vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet och av rörelse. Ett bifall till yrkandet i motionerna skulle således innebära ett betydande avsteg från gällande principer för beskattningen och föranleda krav om vidgad avdragsrätt för omkostnader, som i och för sig är lika berättigade som de nu aktuella. Utskottet är därför inte berett att tillstyrka det i motionerna framställda skrivelseyrkandet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 137 av herr Ferdinand Nilsson samt II: 185 av herrar Börjesson i Falköping och Sundkvist om rätt till avdrag vid beskattningen för lagfartskostnader icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.
Stockholm den 1 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson, Enarsson, Paul Jansson, Mattsson och Tistad; samt
från andra kammaren: herrar Brandt, Allard, Vigelsbo, Engkvist, Asp, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Enskog, Lothigiuss och Öhvall.